

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

2 курсу юридичного фак-ту,

Запорізький національний університет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ПРАВА ЄС У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ

Актуальність теми: Забезпечення прав людини є основним обов'язком сучасних демократичних держав світу. Європейський Союз вважається взірцем забезпечення прав людини, через те, що має чіткий механізм захисту від дискримінації, дієвий принцип рівності, та не дискримінації.

Різким поштовхом до змін та реформ у всіх сферах життєдіяльності суспільства, нашої держави стала «Угода про асоціацію між Україною та ЄС». Одними із пріоритетних напрямків цієї угоди стало забезпечення принципу рівності, дотримання принципу не дискримінації та заборону дискримінації.

На сьогоднішній день, були внесені зміни, до більшості нормативно-правових актів нашої держави, для забезпечення гармонізації законодавства до права Європейського Союзу у сфері запобігання та протидії дискримінації. Україна впевнено, маленькими кроками рухається, до світлого Європейського майбутнього, але залишаються деякі не вирішені проблемні питання, на вирішення яких потрібно сконцентрувати зусилля.

Проблемам адаптації законодавства України до права ЄС у сфері запобігання та протидії дискримінації присвячено праці вітчизняних науковців таких як: І. Гуменюк, І. Сахарук, В. Губін, М. Супрунова, В. Вовк та інших.

На національному рівні, засади запобігання та протидії дискримінації втілені в Конституції України, Законі України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні та інших профільних законах, які регулюють запобігання дискримінації у трудовій сфері, сфері охорони здоров'я, освіти та ін. Ці законодавчі акти, були створенні на основі міжнародних конвенцій та

угод, щодо запобігання дискримінації. Основний вплив на національне законодавство та його реформацію, у сфері запобігання дискримінації, здійснили велика кількість міжнародно-правових актів, які визначають принцип рівності, принцип недискримінації та її заборону загально та у певних сферах, але серед основоположних актів можна виділити такі:

- 1) Загальна декларація прав людини;
- 2) Міжнародний пакт про громадянські і політичні права;
- 3) Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод;
- 4) Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації;

Останнім поштовхом для реформ у сфері запобігання дискримінації в Україні стала «Угода про асоціацію між Україною та ЄС». Відповідно до цієї угоди, у ст.4, визначаються цілі політичного діалогу такої асоціації, у пункті е) зазначено те, що зміцнення поваги до демократичних принципів, верховенства права та доброго врядування, прав людини та основоположних свобод, у тому числі прав осіб, які належать до національних меншин, недискримінації осіб, які належать до меншин, і поваги до різноманітності, а також внесок у консолідацію внутрішніх політичних реформ[1].

Отже, можна підсумувати, те що, однією із цілей даної асоціації, є дотримання прав осіб, та забезпечення недискримінації. На даний момент, ми вважаємо, основною проблемою адаптації законодавства України до права Європейського Союзу, є фактична дискримінація, тобто та, яка укорінилась в суспільній поведінці людей, саме ця дискримінація не дає змогу, повною мірою адаптувати національне законодавство, тому що населення нашої країни, не готове до таких змін. За роки радянського правління, склались певні стереотипи, які різняться з Європейським поглядом, вони досі залишаються в нашому суспільстві.

Також проблемою є те, що наприклад в Законі України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» саме визначення дискримінація має таке трактування, це ситуація, за якої особа та/або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку,

інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними (далі - певні ознаки), зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій цим Законом [2].

Відповідно до європейського законодавства в національному не висвітлюються такі захищені ознаки, як дискримінація за ознакою сексуальної орієнтації, за ознакою здоров'я. На нашу думку, це пов'язано з саме фактичною дискримінацією, тобто з певними стереотипами. Щодо дискримінації ЛГБТ в Україні, то населення нашої країни поділилось на два табори думок відповідно до цієї дискримінації. Перша думка це, про те що ЛГБТ – це, негативний досвід Європейської спільноти, тому що, в Україні і так негативна демографічна ситуація, а саме це сприяє її погіршенню, а також стереотип неприємливості. Друга, це думка більш сучасного покоління, яка говорить про те, що таку дискримінацію потрібно заборонити, тому що це право людини на власний вибір і така дискримінація, порушує права людини та особисті свободи.

Також існує проблема дискримінації осіб, за ознакою здоров'я. Відповідно говорячи про дану ознаку, то першим спадає на думку, дискримінація осіб з ВІЛ або СНІДом, має іншу назву серофобію, тобто дискримінація осіб з вірусом імунодефіциту людини або з синдромом набутого імунодефіциту, яка проявляється через різноманітні форми дискримінації. Тобто в нашій державі, суспільство щодо таких осіб, має стереотип стигматизації, який проявляється через несприятливе ставлення до таких осіб у всіх сферах життєдіяльності. В основному така дискримінація існує із-за необізнаності населення, як передається ВІЛ, як захиститись від нього і т.д. В Європейських країнах, дискримінація осіб з ВІЛ/СНІД, захищається на законодавчому рівні, та передбачена відповідальність за таку дискримінацію.

Отже, можна підбити підсумки, що за останні роки Україна, у сфері запобігання дискримінації, робить впевненні кроки. Реформується законодавство, збільшується кількість захищених ознак дискримінації,

змінюється ставлення осіб до дискримінації, але з цими зусиллями, які направлені на гармонізацію національного законодавства до права Європейського союзу, залишаються певні проблеми, тому що не даний момент, не має змоги у повній мірі адаптувати національне законодавство із-за фактичної дискримінації, тобто та яка склалась у людей суцільними стереотипами. Ці стереотипи руйнуються не за пару днів, а потрібно багато років, для зміни вектору суспільної думки. Не секрет, що населення нашої держави, поки що, не готове до такої адаптації та реформ. Шляхами вирішення, може бути направлення зусиль державних органів, на просвітницьку діяльність населення, або винос таких питань на загальне обговорення.

Перелік використаних джерел

1. Угода про асоціацію між Україною та ЄС від 01.09.2017, підстава - v1713321-17
2. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України № 5207-VI від 06.09.2012 року. Відомості Верховної Ради, 2013, № 32, ст.412.

